

LULEÅ KOMMUN
lulea.kommun@lulea.se

2023-06-09

1 (13)

Dnr SI 2023:1652

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av Luleå
gymnasiesärskola i Luleå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Luleå gymnasiesärskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i *hög utsträckning*, i *flera delar* eller i *låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i *låg utsträckning* eller i *flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i *hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Luleå gymnasiesärskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *hög utsträckning* skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Undervisning

Undervisningen främjar i *hög utsträckning* elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i *hög utsträckning* för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i *flera delar* ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa tillfällen för strukturerade bedömningsdiskussioner så att samtliga lärare ges goda möjligheter att samverka kring bedömning. Detta i syfte att utveckla likvärdighet, bedömarkompetens och samsyn i frågor som rör bedömning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i *hög utsträckning* skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska **senast den 29 mars 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet. Som stöd för redovisningen kan bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:1652) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap**Författningsstöd**

1 kap. 4, 5, 9–10 §§, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§, 18 kap. 2–3, 8, 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen (2010:800).

Läroplan för gymnasiesärskolan (GySär13), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i *hög utsträckning* skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn utifrån en kontinuerlig uppföljning analyserar undervisningens kvalitet och huruvida utbildningens syfte uppfylls. Rektorn skapar sig på så vis ett gott underlag för att utveckla undervisningen och utbildningen. Vidare arbetar rektorn aktivt för att personalen ska ha den kompetens som krävs, för att arbetsuppgifter ska vara tydliggjorda samt för att leda och fördela tillgängliga resurser utifrån elevernas behov av en tillgänglig lärmiljö.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Uppföljning, analys och utvecklingsarbete

Granskningen visar att rektorn på ett aktivt och närvarande sätt följer upp undervisningens genomförande, elevernas progression samt vilka förutsättningar lärare och övrig personal ges för att bedriva undervisningen. Av intervjuer framgår det att rektorn genomför både strukturerade lektionsobservationer och mer spontana besök i klassrummen, bland annat i syfte att undersöka hur undervisningen bedrivs. Rektorn uppger också att hon tar del av lärares lektionsplaneringar. Vidare framgår det att rektorn i stort sett dagligen träffar samtlig personal och alla elever vilket också bidrar till rektorns goda kännedom om det löpande arbetet och de förutsättningar som lärare och övrig personal ges att bedriva en god undervisning. Det löpande arbetet kompletteras också av att rektorn två gånger per termin, tillsammans med representanter för elevhälsan och lärarna, följer upp varje elevs närvaro, måluppfyllelse i olika kurser och ämnen samt hur eleven i övrigt utvecklas i riktning mot målen med utbildningen. Vidare kartläggs elevernas trygghet av lärarna på mentorstider och i elevråd där rektorn deltar.

Utifrån rektorns analyser fattas beslut om hur resurser ska fördelas och vilka utvecklingsarbeten som ska prioriteras. Bland annat har tidigare uppföljningar visat på utmaningar kring praktikplatser för det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) inom de nationella programmen. Detta har föranlett ett utvecklingsarbete som involverar flera olika förvaltningar inom kommunen och som resulterat i en handfull nya APL-platser. Skolan har också påbörjat ett utvecklingsarbete inriktat på att skapa mer motiverande lärmiljöer då det varit något som utvärderingar pekat på som ett relevant område att arbeta vidare med. Arbetet har påbörjats på de individuella programmen och rektorn planerar för att de nationella programmen ska involveras på sikt.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar arbetet på ett sådant sätt att det möjliggör en flexibilitet i elevernas utbildning samt att utbildningen bedrivs i en lärmiljö som är tillgänglig för eleverna. Av intervjuer framgår det att det finns en stor medvetenhet bland både lärare och rektor kring att erbjuda elever en flexibel utbildning där eleverna utifrån sina behov kan läsa en blandning av ämnen och ämnesområden samt kurser inom gymnasieskolan. Lärarna utvärderar kontinuerligt elevernas behov och det framkommer flera exempel på att elever getts möjlighet att i perioder pröva olika ämnen och ämnesområden samt att mer permanenta flexibla lösningar genomförts. Att gymnasiesärskolan är en integrerad och naturlig del av gymnasiebyn lyfts som en framgångsfaktor i detta arbete. En stor del av lokalerna är samlade och exempelvis samnyttjas lokalerna för hotell, restaurang och bageriprogrammets yrkeskurser med gymnasieskolans restaurang- och livsmedelsprogram. Samma typ av samverkan finns ännu inte kring programmet för fastighet, anläggning och byggnation även om sådana samtal förs mellan ansvariga rektorer.

Granskningen visar också att rektorn följer upp att lärare och övrig personal har den kompetens som krävs. Bland annat genom den uppföljning som beskrivits ovan men även genom medarbetarsamtal där kompetensutvecklingsbehov är en av de punkter som diskuteras. Vidare framgår det att rektorn involverar personalen och för en dialog om bland annat gruppindelningar, scheman och tjänstefördelningar vilket skapar goda förutsättningar för att fatta välgrundade beslut.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

4 kap. 1 a § gymnasieförordningen (2010:2039).

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1

Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4

Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i *hög utsträckning* elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen har en god balans mellan att vara igenkännande och strukturerad samtidigt som den består av en variation av arbetsuppgifter som stimulerar eleverna i deras utveckling. Vidare tas stor hänsyn till elevernas individuella behov och såväl planering som användandet av hjälpmedel fokuserar på att varje elev utmanas att ta nästa steg i sin utveckling.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Variation och stimulans

Granskningen visar att undervisningen genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att utvecklas och nå de mål som läroplanen föreskriver. Undervisningen består av olika typer av uppgifter och moment som sammantaget bildar ett logiskt flöde i elevernas utbildning. Vidare finns det en balans mellan elevernas behov av förutsägbarhet och att undervisningen är stimulerande och intressant. Teoretiska inslag varvas med en mångfald av praktiska arbetsuppgifter av olika slag, såsom drama eller uppgifter kopplade till yrkeskurserna på de nationella programmen. Eleverna har i flera fall också möjlighet att påverka såväl innehåll som arbetets utformning. Under de lektioner som observerats syns flera exempel där eleverna i samråd med sina lärare gör överenskommelser om arbetsuppgifter och huruvida arbetet utförs i olika takt eller om eleverna arbetar enskilt, i par eller i mindre grupper. Överenskommelserna görs inte enbart på elevernas villkor utan de innehåller också olika sätt för lärarna att utmana eleverna att prova nya uppgifter eller metoder. Kommunikationen mellan lärare och elever sker på olika sätt beroende på elevernas förutsättningar och behov. Muntlig och skriftlig kommunikation varvas med tecken som stöd samt olika former av kommunikationshjälpmedel. Vidare är det tydligt att lärare och assistenter ger eleverna ett aktivt lärarstöd i undervisningen. Detta begränsas inte till enskilda lektionstillfällen utan personalen blir på flera sätt aktiva deltagare i de delar av elevernas utbildning som utgår från exempelvis raster och förflyttningar.

Struktur i undervisningen

Vidare visar granskningen att undervisningen är strukturerad och välbekant för eleverna. Även om lärarna delvis strukturerar lektionerna på olika sätt utifrån elevgruppernas sammansättning och ämnets karaktär så framgår det av de lektionsobservationer som genomförts som tydligt för eleverna vad de ska göra, vad som förväntas av dem och hur de ska gå tillväga. Elever berättar att de tycker att lärarna är tydliga med vad som ska hända, såväl under enskilda lektioner som under

ett längre tidsperspektiv. Eleverna beskriver vidare flera goda egenskaper som de upplever att deras lärare har, bland annat att de är duktiga på att förklara och lära ut vilket, enligt eleverna, gör att de lär sig mycket på lektionerna. Vidare framgår det av intervjuer och dokumentstudier att det finns en tydlig struktur i elevernas arbete även när de får undervisning inom APL. Eleverna introduceras i den utsträckning som krävs till sina APL-platser med stöd av skolans personal vilket följs av regelbundna uppföljningar genom bland annat trepartssamtal mellan elev, lärare och handledare. Respektive handledare ombeds också att genomgå Skolverkets handledarutbildning.¹

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§, 18 kap. 2–3 och 19 a §§ skollagen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i *hög utsträckning* för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att skolan bedriver ett genomtänkt arbete där eleverna ges goda möjligheter att delta i aktiviteter som främjar deras möjligheter till utveckling i yrkes- och samhällslivet. Vidare bedriver skolans personal ett aktivt och strukturerat arbete för att främja elevernas upplevelse av trygghet samtidigt som en social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen främjas.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Deltagande i samhällslivet

Granskningen visar att det finns ett planerat och strukturerat arbete, där studie- och yrkesvägledare ingår, för att ge eleverna förutsättningar att bli deltagande i yrkes- och samhällslivet. Flertalet aktiviteter, såväl inom ramen för de nationella programmens

¹ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/kurser-och-utbildningar/skolverkets-webbaserade-apl-handledarutbildning>

yrkeskurser som inom övriga delar av utbildningen, planeras och genomförs för att gynna elevernas förmåga att vara aktiva samhällsmedborgare. Till exempel uppmannas och tränas eleverna redan i grundskolans högstadium att i så stor utsträckning som möjligt åka buss till och från skolan. När eleverna kommer upp i gymnasieåldern så behärskar de flesta eleverna det. Vidare framgår det i granskningen att eleverna ofta deltar i aktiviteter som är kopplade till olika delar av yrkes- och samhällslivet. Inom de nationella programmen genomför eleverna APL i olika typer av verksamheter såsom caféer, sågverk och skolbespisningar. Eleverna på individuella program genomför tillsammans med övriga elevgrupper bland annat besök och praktiskt arbete på en bondgård. Där tränar eleverna på att samarbeta och utföra olika arbetsuppgifter såsom att ta hand om djur, måla och underhålla staket. Det framkommer också att skolan bedriver ett aktivt samarbete med kulturskolan kring musicerande och olika typer av evenemang. Skolans studie- och yrkesvägledare arbetar aktivt med att handleda och informera eleverna om vilka möjligheter som finns efter studierna genom att bland annat delta i utvecklingssamtalen under år 3 samt i flera enskilda samtal med elever under år 4. Vårdnadshavare eller god man deltar i samtalen utifrån elevens önskemål. Det framkommer samtidigt i intervjuer med både rektor, lärare och representanter för elevhälsan en viss frustration över vad som händer med elever efter att de slutfört sina studier inom gymnasieskolan då det exempelvis saknats kontinuitet i samarbetet med Arbetsförmedlingen. Rektorn uppger att det påbörjade utvecklingsarbetet kring APL-platser förhoppningsvis leder till att fler arbetsgivare ser att eleverna kan vara en stor tillgång på fler arbetsplatser eller i fler olika typer av aktiviteter.

Trygghet i sociala sammanhang

Granskningen visar att rektorn tillsammans med skolans personal bedriver ett aktivt arbete för att eleverna ska uppleva trygghet såväl inom som utanför den egna undervisningsgruppen. Elevernas upplevda trygghet följs regelbundet upp genom bland annat mentorstider, elevråd och utvecklingssamtal. Vidare framgår det av intervjuer och observationer att rektor, lärare, assistenter och elever under stora delar av dagarna har en nära kommunikation med varandra kring värdegrunds- och trygghetsfrågor vilket i sin tur leder till att personalen har en mycket god kännedom om hur eleverna upplever sin situation. Elever berättar att deras upplevelse är att lärarna bryr sig om dem och att de ofta frågar upp hur eleverna har det och hur dagen varit. När det uppstår konflikter eller andra situationer som kan påverka elevernas upplevelse av trygghet agerar personalen snabbt och vid behov sätts ytterligare insatser in. Det framkommer dels exempel på hur personalen har arbetat med olika elevgrupperingar där det funnits behov av trygghetsskapande arbete men också att

förvaltningens arbetsmiljösamordnare deltar i mer övergripande arbeten i syfte att skapa en tryggare arbetsmiljö för elever och personal såväl inomhus som utomhus.

Vidare framgår det av granskningen att elevhälsan bedriver ett mycket aktivt arbete tillsammans med elever och personal vid skolenheten. Arbetet bedrivs utifrån olika teman, till exempel vänskap, kost, stress, sömn och trygghet på nätet. Frågor som berörs i samtalen rör bland annat hur man är en bra vän, en bra partner, jargong och vad elever och lärare kan göra för att öka trivselen i klassen. Samtalen kompletteras med olika typer av värderingsövningar och filmer.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§, 18 kap. 2, 19 a och 20 §§ och 19 kap. 22–27 §§ skollagen.

8 kap. 22 a–22 c §§, 18 kap. 22–24 och 26–26 a §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i *flera delar* ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att skolan bedriver ett välfungerande arbete med att fortlöpande bedöma elevernas kunskapsutveckling i syfte att utveckla undervisningen och återkoppla framsteg till elever och vårdnadshavare. På skolan samverkar i flera fall lärare och assistenter med varandra kring bedömningsfrågor i vardagen men arbetet sker oftast i mindre strukturerad form.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Lärarnas fortlöpande bedömningsarbete

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt och fortlöpande med att bedöma elevernas utveckling. Det framkommer av såväl intervjuer som lektionsobservationer

att de flesta lärare i stort sett varje lektion återkopplar till eleverna om den utveckling de ser. Det sker exempelvis genom att lärarna ställer reflekterande frågor till eleverna kring moment de lärt sig under lektionen eller arbetsområdets gång. Lärarna låter sedan deras bedömningar påverka den kommande undervisningen genom att de anpassar innehåll och metoder efter vad som visat sig vara utmanande eller lättförståeligt för eleverna. För lärarna är detta en nyckel i att hela tiden utmana respektive elev på rätt nivå, det vill säga att arbetet varken ska vara för lätt så att eleven tappat motivation eller för svårt så att eleven tappat tro på sin egen förmåga. Exempelvis ökas svårighetsgraden i olika texter vartefter elevernas ordförråd i engelska ökar. Andra exempel som lärare berättar om härrör till den utveckling de ser hos elever under APL där elever tar stora steg i sin utveckling och klarar av arbetsuppgifter och moment som de inte genomfört tidigare.

Samverkan i bedömningsfrågor

Granskningen visar att lärarna som undervisar respektive elevgrupp i relativt stor utsträckning diskuterar bedömningsfrågor i vardagen. Det sker dock ofta på ett mindre strukturerat sätt samtidigt som assistenternas kännedom om elevernas utveckling i olika stor omfattning tas tillvara i bedömningsdiskussionerna. Av intervjuer framgår det att de flesta av lärarna på skolan har ett mycket nära samarbete med varandra kring många delar av elevernas utbildning men att det samtidigt kan variera beroende på vilka skolbyggnader lärarna arbetar i. En del av det vardagliga samarbetet är att lärarna pratar bedömningsfrågor såsom olika elevexempel men det sker ofta spontant och i liten omfattning tar diskussionerna sikte på mer övergripande frågor, till exempel hur man kan arrangera olika bedömningssituationer eller hur man inom hela skolenheten tolkar olika värdeord.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa tillfällen för strukturerade bedömningsdiskussioner så att samtliga lärare ges goda möjligheter att samverka kring bedömning. Detta i syfte att utveckla likvärdighet, bedömarkompetens och samsyn i frågor som rör bedömning.

Som det framkommit ovan bedriver lärarna på skolan ett bedömningsarbete där de i många fall stöttar varandra när det gäller fortlöpande bedömningar av elevernas utveckling och där de diskuterar olika kunskaper som elever visat i olika ämnen eller kurser. Däremot saknas det i stor utsträckning avsatt tid för att på en mer

övergripande nivå diskutera frågor som likvärdig bedömning, bedömningssituationer och samsyn kring tolkningar av styrdokument mellan lärare och arbetslag.

Av skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innefattar även att elever bedöms på ett så likvärdigt sätt som möjligt. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen för gymnasiesärskolan har rektorn ansvaret för att personalen kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen. Sambedömning bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen kan gå till, och detta kan ske genom professionella samtal. Rektorn behöver ge lärare förutsättningar att tillsammans med kollegor diskutera hur de kan analysera och värdera elevernas kunskaper, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att inför kommande läsår skapa former för kontinuerlig samverkan kring bedömningsarbetet. Detta i syfte att ge alla lärare möjlighet att fördjupa sina kunskaper kring elevers lärande, hur de kan bedöma elevers resultat och progression, samt utforma ändamålsenliga bedömningssituationer. Diskussionerna kan exempelvis ta sin utgångspunkt i hur lärarna värderar och tolkar styrdokumentet, hur olika bedömningssituationer hjälper eller stjälper olika elever utifrån deras olika förmågor eller hur lärarna på ett mer systematiskt och likvärdigt sätt kan fånga upp assistenternas kunskaper om elevernas kunskaper och förmågor.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 18 kap. 3 § skollagen.

4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i *hög utsträckning* skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen agerar som en självständig aktör och har rutiner och strukturer för att långsiktigt utveckla verksamhetens förutsättningar och den utbildning som eleverna får. Vidare ger huvudmannen rektorn och skolenheten ett behovsanpassat stöd genom olika stödfunktioner, nätverk och möjligheter till samverkan.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Huvudmannens uppföljning och utveckling av verksamhetens kvalitet

Av granskningen framgår att huvudmannen har en god struktur för att samla in information om gymnasiesärskolans arbete och måluppfyllelse. Underlag som samlas in är såväl skriftliga så som statistik och rektorns verksamhetsredogörelse som muntliga i form av bland annat regelbundna kvalitetsdialoger. Utifrån uppföljningen gör huvudmannen bedömningar av skolenhetens kvalitet. Kvalitetsdialogerna, som genomförs varje termin, beskrivs i intervjuer vara mycket framgångsrika för att huvudmannen ska få kännedom om de framgångsfaktorer och utmaningar som skolenheterna ställs inför vilket i sin tur leder till att beslut om utvecklingsområden och riktade insatser har en hög träffsäkerhet. Vid dialogerna deltar gymnasiechef, utvecklingsledare, rektorn, förstelärare samt en rektorskollega. Utöver dessa mer formella forum framgår det i granskningen att skolchef, gymnasiechef och utvecklingsledare arbetar nära gymnasiesärskolan och att de därigenom har en god insikt i hur verksamheten fungerar. Barn- och utbildningsnämnden har utsedda kontaktpolitiker som besöker verksamheterna 1-2 dagar per år vilket ger politikerna en direkt kontakt med skolorna och de utvecklingsbehov som finns.

Kvalitetsarbetet bedrivs i nära samarbete mellan huvudmannen och skolenheten. Att utöka antalet APL-platser samt att bredda utbudet av nationella program är några av de utvecklingsinsatser som genomförs eller planeras för. Huvudmannens förhoppning är att de inför läsårsstart 2024, utöver de två nationella program som redan finns, ska kunna erbjuda elever utbildning på programmet för administration, handel och varuhantering.

Behovsanpassat stöd till rektor och skolenhet

Granskningen visar att huvudmannen har en mycket god kännedom om den verksamhet som bedrivs inom gymnasiesärskolan och utifrån detta på flera sätt ger rektorn och skolan ett behovsanpassat stöd. Stödet till rektorn består av olika stödfunktioner i form av bland annat gymnasiechef, utvecklingsledare, HR-personer, controllers och ett pedagogiskt IT-team. Det framgår också att ledningsgruppen, där

samtliga av gymnasieskolans rektorer, biträdande rektorer och utvecklingsledare deltar, bedriver ett mycket tätt samarbete med bland annat veckovisa möten vilket är ett stöd för rektorn i hennes arbete. Inom gymnasieskolans organisation får alla nya rektorer också en mentor till hjälp och stöd. Rektorn och delar av personalen deltar även i olika forum för samverkan, exempelvis *Särskolenätverk Norr, Gymnasiesärskola Norrbotten* och ett relativt nystartat samarbete med gymnasiesärskolan i Bodens kommun.

Huvudmannens organisering och lokalisering av gymnasiesärskolan är också stödjande så till vida att det ger skolan mycket goda möjligheter till samverkan för att möjliggöra flexibilitet i elevernas utbildning. Utifrån behov är det relativt enkelt att samverka med andra skolformer kring såväl aktiviteter som lokaler. Som tidigare nämnts har bristen på praktikplatser inom de nationella programmen varit ett av de utvecklingsområden som identifierats. Därför har huvudmannen bidragit med stöd kring utvecklingsarbetet inriktat på APL-platser genom att samordna företrädare för olika förvaltningar i syfte att få fler tillfällen till praktik och i förlängningen arbetsplatser. Skolinspektionen ser positivt på detta arbete och uppmuntrar till en fortsatt satsning på området.

Huvudmannens medverkan i olika sammanhang som syftar till att öppna upp arbetsmarknaden för målgruppen och på det sättet bidra till att motverka att personer blir exkluderade efter avslutad utbildning är av stor vikt eftersom det inte räcker att enbart erbjuda en utbildning med bra kvalitet. Det krävs också att det finns en mottagarkapacitet i det lokala arbetslivet och samhället.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Mattias Ryd.

Utredaren Robert Sondell har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Terje Holand och undervisningsrådet Agnetha Burström medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 18-20 april 2023 samt genomförde en digital intervju med huvudmannens representanter den 4 maj 2023. Besöket genomfördes av Robert Sondell och Terje Holand.

Luleå Gymnasiesärskola är en av tio enheter inom Luleå gymnasieskola och gymnasiebyn. Gymnasiesärskolan bedriver verksamhet på individuella program samt de nationella programmen fastighet, anläggning och byggnation samt hotell, restaurang och bageri. Verksamheten bedrivs i huvudsak i lokaler knutna till kvarteret Örnen och kvarteret Kungsfågeln samt Hälsans hus. Skolan leds av en rektor och har vid granskningstillfället drygt 40 elever jämnt fördelade mellan de olika programtyperna.